

Informe bones pràctiques en lectura fàcil

Biblio.laroca

Biblioteca Municipal la Roca del Vallès

C. Lope de Vega, 10
08430 LA ROCA DEL VALLÈS
Tel. 93 842 44 61
a/e: b.roca@laroca.cat
bloc: bibloca.blogspot.com



Bones pràctiques amb la lectura fàcil

- 1. Agents que hi intervenen.**
- 2. Amb quina periodicitat?**
- 3. Quin és l'objectiu de la Biblioteca Municipal la Roca del Vallès?**
- 4. Desenvolupament de les sessions.**
- 5. Valoració de l'activitat.**
- 6. Annex**

1. Agents que hi intervenen

La Biblioteca Municipal la Roca del Vallès, d'una banda, i l'Institut "Institut Sant Jordi", de l'altra, van crear l'any 2011 un seguit de Clubs de Lectura amb l'objectiu de facilitar la lectura i promoure les dinamitzacions lectores entre els nois i noies de l'Institut, tenint en compte els diferents grups d'edat. El grup de treball que millor s'adequa a les característiques sol·licitades és el corresponent a 1r cicle d'ESO. L'alumnat que hi assisteix és bàsicament alumnat de primer cicle. La majoria tenen dificultats lectores per motius diversos: no tenen hàbit lector o tenen dificultats d'integració en el grup classe. El club serveix per canviar la visió que tenen de la lectura: llegir pot ser interessant i divertit, tenen un motiu per compartir estones i comentaris tant dins les sessions com en horari escolar i també els ajuda a pujar l'autoestima ja que en aquestes trobades senten que la seva opinió és valorada i fan una activitat grupal en què es dóna importància a l'opinió de cadascun dels membres. L'atenció personalitzada és un procediment molt efectiu per al foment de la lectura, especialment en determinats grups d'edat o grups amb poca pràctica lectora.

S'intenta convidar un grupet ja consolidat i aportar a cada sessió alguns alumnes nous perquè arribi a més persones. Els alumnes que tenen dificultats són nombrosos.

2. Amb quina periodicitat?

Es tracta d'una activitat ja consolidada amb l'Institut i que degut a la bona valoració per part de les dues bandes i dels bons resultats obtinguts es vol continuar realitzant. Es concreta de la manera següent:

Realitzem una sessió de club de lectura per trimestre amb un total de 9 sessions al llarg del curs escolar. Els alumnes, d'aquesta manera, disposen del temps necessari per llegir el llibre i comentar-lo lliurement a mesura que van avançant. Les sessions estan coordinades i moderades per una persona especialitzada en la dinamització de grups i amb una àmplia experiència de treball amb joves.

3. Quin és l'objectiu de la Biblioteca Municipal la Roca del Vallès?

La lectura és un dels principals instruments d'aprenentatge. Una bona comprensió lectora constitueix un factor clau per a conduir les persones en general, i en aquest cas en particular, l'alumnat, a desenvolupar-se de manera integral com a individu i facilitar-ne la sociabilitat. L'any passat ja es van consolidar les Tertúlies Juvenils, un dels principals objectius plantejats al Pla d'acció 2011 i que es continuaran prioritant en els Plans dels anys següents.

Les dues línies bàsiques d'actuació de la biblioteca en aquest sentit són:

a. **Foment de la lectura:** es concreta en els punts següents:

- Promoure l'ús de la biblioteca i donar-la a conèixer com a equipament cultural, a aquest grup de la població, oferint-los noves possibilitats de lleure.
- Fomentar l'hàbit de la lectura i el diàleg entre les joves de Primer Cicle d'ESO.
- Crear un punt de trobada per al grup.

b. **Col·laborar en el desenvolupament de la competència lectora.**

- Fomentar la lectura com a estratègia metodològica per a millorar l'assoliment de competències bàsiques.
- Afavorir un apropament crític a les lectures realitzades.
- Descobrir la lectura en l'entorn de la biblioteca com un element de gaudi personal.

4. Desenvolupament de les sessions.

Les sessions s'estructuren tenint en compte els objectius de la Biblioteca, els de l'Institut des d'un punt de vista més pedagògic i el lúdic com a instrument per a desenvolupar tant el programa general com el de cada sessió en particular. La moderadora del grup, actriu i contacontes professional, té, a més, una àmplia experiència en el treball amb joves.

4.1. Les sessions volen:

Convidar els membres del club a disfrutar de la lectura.

- Jugar amb els llibres.
- Gaudir amb un llibre a les mans i ajudar a la tria de noves lectures i descoberta d'autors.
- Atrevir-se amb la lectura.
- Investigar, investigar i investigar.
- Desenvolupar l'hàbit de la lectura.

4.2. Els eixos de treball són:

Exercicis a partir del personatge

Observar personatges del llibre:

Inventar situacions dramàtiques per a representar-les. Imitar la forma de parlar i moure's del protagonista o personatges secundaris (tímid, presumit, "passota", manaire, engrescador...), què els allunya i quins punts en comú tenen.

Buscar el personatge que s'amaga darrere d'un objecte en comú i representar-ho en una situació dramàtica. Un drap passa de mà en mà i cada alumne/a el converteix en un personatge diferent: una senyora, una faldilla, un torero, superman, una vela d'un vaixell, etc.

Dramatitzar papers-clau i intercanviar-los a meitat de les escenes.

Exercicis a partir del conflicte

Dramatitzar conflictes reals i imaginats, i desenvolupar les tres fases:

Plantejament: **Com comença?**

Nus: **Què passa?**

Desenllaç: **Com acaba?**

Representar una mateixa història des de diferents perspectives: còmica, terrorífica, dramàtica.

Exercicis a partir d'un temps determinat

Dramatitzar històries que es desenvolupin en llargs espais de temps i que a la vegada es puguin representar en pocs minuts: el creixement d'una planta, des que neix fins a la seva mort.

Adonar-se de la importància del temps en els conflictes.

4.3 Les tècniques utilitzades:

Jocs teatrals com a recurs per a la conducció del club de lectura.

Jocs dramàtics

- Treball a partir d'objectes relacionats amb la lectura.
- Respiració: es dedica temps a respirar --l'aire és la benzina del nostre cos--, ja que ajuda a agafar confiança.

Entonacions i posicionament davant la lectura.

En funció del fil argumental de la lectura, es treballen les diferents entonacions i, per tant, el sentit que pot tenir la lectura segons l'emoció o l'estat d'ànim amb què agafis el llibre.

Jocs dramàtics amb expressió verbal

Es juga amb els espais, els temps i personatges de les lectures i es busca que els nois i noies escenifiquin, sentin i expressin després en paraules allò que han experimentat.

Objectiu:

- Provocar diferents lectures de l'obra triada.
- Millora de l'expressió i del discurs.
- Polivalència i capacitat de canvi.

Jocs teatrals com a eina de socialització dels membres del club de lectura.

Jocs de mímica, escolta i observació.

Es treballen les formes corporals obertes i les formes corporals tancades a través de les lectures. En funció de la posició corporal que el lector mostra, la resta de companys poden descobrir si la lectura li ha agradat o no.

Escenificació de la lectura

El lector tria un personatge del llibre a qui interpretar i el representa, es té en compte el teixit argumental de l'obra.

Exercicis per arribar a entendre el llenguatge teatral

Fàcils i assequibles, precisament perquè no sigui necessari el domini de cap destresa específica.

Atractius, per tal que els exercicis resultin divertits.

Participatius, de manera que la naturalesa dels exercicis afavoreixi la integració de tothom.

Grupals, per poder-los treballar de forma col·lectiva.

Classe d'exercici: Els exercicis estan classificats en diferents categories: jocs de confiança, expressió corporal, tècniques de veu, improvisació, interpretació...

Activitat dramàtica com a eix transversal de diferents matèries: música, llengua, ètica i filosofia.

A través del teatre es poden treballar aspectes com l'expressió oral, la improvisació i l'expressió de sentiments, etc., propis de les matèries de llengües; sensibilització per la **música** i expressió de sentiments (a moltes sessions del club es comença amb una música).

Expressió de sentiments i anàlisi de situacions (propis d'ètica i filosofia); habilitats socials i resolució de problemes.

Facilitar el desenvolupament del pensament moral i pensament alternatiu. Buscar estratègies mitjançant les tesis argumentals que la lectura ens proporciona.

Activitats plàstiques i club lectura.

Passar de lector a creador.

Paraules màgiques – experimentar les possibilitats creatives que ofereix el llenguatge.

5. Valoració

Les Tertúlies Juvenils amb l'Institut La Roca gaudeixen de molt bona salut. És una activitat que vam iniciar l'any 2008 de manera incipient. Aquestes ja es realitzaven de forma pautaada amb l'Institut i es centraven en alumnes de Batxillerat. El 2010 es van ampliar els grups, el nombre de Tertúlies (que abastaven els 1r i 2n Cicles d'ESO amb un treball especial amb els nois i noies amb dificultats lectores en el grup de Iniciació a la Lectura) i d'iniciatives de foment. Durant el 2011 i 2012 es va anar consolidant el projecte i actualment està completament consolidat i constitueix un dels elements clau del pla d'acció anual. En aquest sentit cal dir que la moderadora està fent molt bona feina ja que és molt dinàmica i, en utilitzar tècniques molt diverses, engresca molt els nois i les noies i els aconsegueix fidelitzar. Per part dels dos agents d'intervenció hem de dir que estem molt contents amb els resultats: NO hi ha cap alumne que en parli malament i la majoria volen continuar formant part del grup.

En aquest sentit, cal comentar que la participació dels alumnes actualment va molt més enllà del dia mateix de la Tertúlia a la Biblioteca, ja que s'ha establert un vincle amb el bloc literari de la Biblioteca: **Bibloca**, i alguns d'aquests nois i noies hi participen fent comentaris o visitant la secció Club que hi tenen reservada:

<http://bibloca.blogspot.com.es/search/label/EI%20club>

Una altra xarxa social on interactuem amb els alumnes del club de lectura és **Pinterest**. Es tracta d'un tauler d'anuncis on compartim imatges relacionades amb les lectures que han llegit els nois i noies, o bé suggeriments d'altres lectures. En tractar-se d'una plataforma tan visual, obtenim un alt grau de participació per part dels alumnes, la qual cosa encara els vincula més amb la Biblioteca i, de retruc, amb la lectura.

<http://www.pinterest.com/bibliolaroca/>

5. Annex

- A continuació us mostrem **fotografies** d'algunes de les sessions desenvolupades amb els clubs lectors de nois i noies de l'Institut a la Biblioteca.



- També oferim la **relació d'enllaços** que demostren que les tertúlies van més enllà de la sessió desenvolupada a la sala, és a dir, tenen una repercussió en les xarxes socials:

- Bloc literari de la biblioteca, **Bibloca**: <http://bibloca.blogspot.com.es/>
- **Bloc de l'Institut**: <http://blocs.xtec.cat/ieslaroca>
- **Pinterest**: <http://www.pinterest.com/bibliolaroca/>

- I, finalment, algunes de les lectures treballades amb el club (oferim als alumnes les dues edicions, en català i en castellà, perquè llegeixin en la llengua en què se senten més còmodes):

- Barrie, J. M.. **Peter Pan**. Barcelona: Castellnou, 2008.
- Dumas, Alexandre. **Els tres mosqueters**. Barcelona: Educaula, 2009.
- Hoefnagel, Marian. **Anna Frank: la seva vida**. Barcelona: La Mar de Fàcil, 2009.
- Kipling, Rudyard. **Capitans valents**. Barcelona: Castellnou, 2009.
- Melville, Herman. **Moby Dick**. Barcelona: Castellnou, 2006.
- Scott, Walter. **Ivanhoe**. Barcelona: Castellnou, 2007.
- Shakespeare, William. **Romeo i Julieta**. Barcelona: Castellnou, 2009.

- Shelley, Mary Wollstonecraft. **Frankenstein**. Barcelona: Educaula, 2009.
- Swift, Jonathan. **Gulliver al país de Lil·liput**. València: Tàndem, 2009.
- Twain, Mark. **Les aventures de Huckleberry Finn**. Barcelona: Castellnou, 2009.
- Wilde, Oscar. **El fantasma de Canterville**. Madrid: Almadraba, 2006.